

Poštnina plačana v gotovini.

Cena številki 1 Dinař.

Leto XXIII.

8. april 1927.

Številka 4.

MARIJIN LIST

BREZMADEŽNA

Nevtepeno Poprijeta Devica Marija

Pobožen mesečen list.

Vrežuje ga z dovoljenjem cerkvene oblasti: Klekl Jožef, vp. pleb. v Črensovcih, Prekmurje. Izhaja vsaki mesec 8. na spomin petdesetletnice razglasenja verske istine od Marijinoga nevtopenoga poprijetja leta 1904. dec. 8., gda je te list, kak prvi pobožen slovenski list Slovencom Slovenske Krajine do rok dani.

Cena na leto: doma na skupni naslov 10 Din., na posameznoga 15 Din., v Austrijo i na Vogrsko 25 Din., v Ameriko z Novinami i kalendariom „Srca Jezušovoga“ vred štiri dolare. Naročniki so deležni sada več jezerih sv. meš i dobijo k listi vsi brezplačno kalendar Srca Jezušovoga.

V VREDNIŠTVI M. LISTA V ČRENSOVCIH se dobijo kupiti: 1. Življenje sv. Martina pušpeka za 1 Din. 75 par; 2. Življenje sv. Jezušekove Trezike po 5 Din; 3. Molitvena kniga „Hodi k oltarskomu Svestvi“ v polplatno vezana z rdečov obrezov 12 Din. i v celo platno vezana z zlatov obrezov 20 Din; 4. skrivnosti sv. rožnoga venca po 2 Din. 50 par 15 falatov.

„Fantič le gori stani!“

V 5. táli knige modrosti tak čtmo: „Te bodo stali pravični z velkov srčnostjov proti onim, šteri so je stiskali i zaničavali. Pogübleni pa gda do to vidili, prestrašeni do z velkim strahom i se bodo čüdili nad naglostjov nepričeküvanoga zveličanja. Puni obžalüvanja i zdihavajoč od stiske düha bodo gučali pri sebi: Tej so štere smo meli v življenji za norce i njihov konec za nečast. Gledajte kak so prišteli med deco božö i njihov deo je med svetniki! Mi smo pa zablodili z poti istine i sunce pravice nam je ne svetilo i nam je nej vzišlo. Utrüdili smo se na poti hüdobije i pogübe, poti Gospodove smo pa ne poznali. Ka nam je pomagala gizdost eli bogastvo ka nam je prineslo? Vse to je odišlo, kak senca i kak ladja, ki reže morske valove, pa se njena sled ne pozna, i kak ftič, šteri leti po zraki, šteroga peroti delajo lejki šum, pa nikšega znamenja poti, eli kak krugla, iz puške streljena, štere sled se ne pozna. Tak smo tüdi mi, komaj rojeni naednok henjali biti pa nemamo pokazati nikšega znamenja čednosti, liki smo v hüdobiji paginoli. Tak gučijo grešniki v pekli. (Kniga modrosti V. 1—14.)

Dečko, zdaj znaš, ka je čast, i ka je sramota?!

O, či bi bio svetnik, ti nebi bilo v sramoto. To je največša čast, ki si jo more človek želeti!

Svetniki so najbole spoznali, zakaj smo na sveti i so po tom spoznanji tüdi sami živeli. Blaženi vsakši, šteri ma takše spoznanje i more tak živeti!

Mati ne joči se!

Mati moja sladkomila
Preveč tužna si mi bila. —
— Gora ne je tak visoka
Kak pod križom tvoja toga;
Morje nema globočine
Kak so tvoje bolečine;
Vekši je kak zemlja, neba
Meč ki skoz srca ti sega;
Sunce nemre bit' tak vroče
Kak se tvoja duša joče,
Gda ti vmira Sin edini,
Naj svet z Bogom pa zjedini.

*

Mati ne joči se, Jezuš živé,
Puno ma blaženstva njegvo Srce;
Zbrao je vse duše odrešene k Sebi,
Ki do vso večnost Ga glede v nebi.
K tebi se pašči . . .
— Tü je že mati . . .

*

Njo prvo pozdravlja. —
— Tak sladko jo gleda,
Da njoj spreobrača
Vso žalost v nebesa.
„Moj Jezuš žive
I več ne vmerje,
Rešo je svet,
Raj njem odpret . . .
— Tak ponavlja vsa radostna
V obimanji svojga Sina.

Srčen.

Častitim bratom nadpüšpekom i püšpekom kraljevine
Srbov, Hrvatov i Slovincov i Českoslovaške republike.

Pij XI.*

Častiti bratje! Pozdrav i apoštolski blagoslov!

To, ka ste sklenoli sv. Cirila i Metoda Solunskoga obslůžavati, šteriva sta bila apoštola slovanskih narodov, ar je ravno minolo 1100 let od njegovoga rojstva, mislimo, ka ste prav i jako dobro včinoli. Ravnotak je hvale vreden vaš sklep, obslůžavati pri toj priliki tůdi spomin Metoda, njegovoga rodnoga brata i tovariša pri apoštolskom deli i oba vkůper kak najlepše počastiti. Vej sta pa bila „tovariša, šteriva sta na Gospodovoj njivi orala isto brazdo.“

Gorečnost najmre, v šteroj sta sv. brata tak vskipila, ka razširjata vero po vaših krajaj, ta gorečnost je bila obema tak vkůpna i se je kazala v tak podobnom delavanji, ka je ednoga od drugoga ne mogoče ločiti. I ravno za toga volo je naš prednik Leon XIII. z okrožnicov „Grande munus“ z dnevom 30. septembra leta 1880. oba povzdigno z zgovornov hvalov i zapovedao vsemi kršćanskimi sveti, naj obadva časti, kak svetca.

Vsakši pa vidi, ka či tůdi sta sv. Ciril i Metod vsoj cerkvi v čest i hvalo, jiva predvsemi drugimi narodi morejo najbole častiti slovanski narodi, štere sta z velikimi trůdi pridobila za Krištušovo vero. Zato pa trbe skrbeti, častiti bratje, ka se zlasti v tom jubilejnom leti pogosto priporača vernikom, naj častijo sv. Cirila i Metoda. Zraven toga pa naj bo ešče vaša skrb v tom, kak bodete mogli kem več dosegnoti, ka bodo mladenci, šteri hodijo v kakšekoli šole, gledali na teva dva slavniva brata nebeščana, kak na vzora. Čiravno sta prišla sv. Ciril i Metod iz odlične rodbine solunske i sta se v Carigradi kak najbole vō navčila, li ne sta kazala niti najmenše gizdosti i nesta se pokvarila na casarskom dvori, gde je bilo vsega v obilnosti. Ešče več! Ćda sta se navčila slůžiti Bogi v samoti i sta se posvetila popunoma slůžbi Materecerkve, te sta se z vsov odločnostjov podala na sveta potůvanja, puna težav i nevarnosti k Saracenom, Kozarom, Judom i Slovanom i pri vsem tom deli sta mela pred očmi samo čast božo. Da so pa dićile lepe jakosti teva dva apoštolskiva delavca, to nam svedoči zgodovina. Mela sta najmre

* To lepo pismo sv. Oće naj nas vse pripela na to, da bomo vsi goreče častili sv. Cirila i Metoda, šteriva sta, kak zgodovina svedoči, hodila v našoj Slovenskoj Krajini i ka bomo dosta molili za zjedinjenje pravoslavnih bratov z katolićanskov cerkevjav. Vr.

velko znanje i bila sta plemenitoga i poniznoga srca. Čuvala sta najskrbnej sv. čistost, i zatajūvala svoje telo.

Či je pa potrebno, ka majo slovenski narodi Cirila i Metoda za vučenika popolnejšega krščanskoga življenja, je gvūšno prav, da sta vsem vašim rojakom ravno teva dva moža, šteriva so meli negda za prviva sejača krščanske vere, ne samo nebeska čuvara, nego tūdi vodnika v tom, ka si obvarjejo eli dosegnejo blaženost katoličanskoga občestva. Ar sta mela v srce zapisano tisto Kristušovo molitev k Oči po zadnjoj večerji, ka bi njegovi vučeniki bili „vsi edno“ i ar sta tūdi dobro znala vse, ka so vzhodni očevje oznanjali od veselne edinosti krščanske cerkve, nesta štela slovanskih ovc prle pasti, dokeč so jima jih ne pokazali Petrovi nasledniki, šterim je Bog zročo vso Kristušovo čredo. Prišla sta tūdi v Rim. Tū odnet sta bila poslaniva, da vtrdjavata i razširjavata Kristušovo kralstvo i sta prijala od Rimskoga papo oblast. Eden je malo pred smrtjov v Rimi napravro redovne oblūbe i meščani so jako žalūvali za njim; drūgi pa je bio v Rimi posvečen za pūšpeka. Tū je bila preiskana i potrjena raba bogoslūžja v slovanskoj reči,* štero sta vpelala tam, gde sta širila vero v Kristuša. Vsikdar sta gledala na to, ka sta se ravnala po tom, kak so šteli sv. oča v Rimi. Zakaj bi se te čūdili, či sta Ciril i Metod — šteriva smemo imenūvati sinova Vzhoda, po domovini Bizantinca, po rodi Ġrka, po poslanstvu Rimlana, po apoštolskih deli pa Slovena — či sta postanola vsem vse, da vse pridobita za edinost krščanske cerkve?

I tak, častiti bratje, je ne moglo priti inači, kak da nam je jako drago to ka nameravlete najmre postaviti teva dva lampaša Vzhoda to leto kem najviše na svetilnik, ka svetita vašemi lūdstvi zdaj povelīcaniva v nebesaj kak negda, gda sta ešče živela na zemli i ga zoveta i vzpodbūjata z čūdovitimi peldami svojih jakostih k krščanskomi življenji. Od blaženih bratov naj se vči dūhovščina, včijo naj se redovniki i Bogi posvečene device živeti kak najbolje nedužno i čisto i naj popunoma aldūjejo svoje življenje v zvelīcanje dūš. Krščanske drūžine pa se naj včijo, držati se zakonov gledoč na neločlivost zakona, pravoga navuka i vzgoje dece.

Vsi verniki pa naj so šterogakoli stanū, naj se vsi včijo slūžiti istini, pravici i lūbezni, či ščejo, ka se bode nastano mir Kristušov med narodi i med pripadniki istoga naroda i da bode njūva domovina gledala vsikdar lepše čase.

„Dobro znamo“, — da se poslūžimo reči Leona XIII. „kelko i kakše težave pridejo na pot, posebno ar je vnogo takših, šteri

*Tūdi prinas je bila slovenska sv. meša, kak je to med našim lūdstvom ešče dnesden razširjeno

nameravlejo obdržati i razširjavati zmoto tistih, šteri so zapustili vero prijeto, od sv. Cirila i Metoda. Trbe pa bližnjemi na hasek srčno služiti i edinost krščanske vere moremo braniti, zato se pa ne smemo ogibati nikšega trūda.“ Ešče več, potrebno je celo, kak je isti papa malo prle spomno, „ka tiste, šteri so ne v katoličanskoj edinosti, pa li ešče majo v česti teva dva svetiva moža i jiva poštūjejo, pregučimo, ka si zaželejo edinosti i zdrūžitve s tov apostolskov stolicov; premišlavlejo naj, kak je to nespametno, ka so ločeni od občestva z njov, štero sta kak mater i vučitelico poštūvala oviva dva, šteriva sami pripoznajo za svojiva oznanūvalca sv. vere.“

No, pa na tom mesti nam je ne telko do toga, ka bi vzbūjali spomine, kak da po zaslūženji pohvalimo to, ka se je začnolo pri vas delati v toj tak plemenitoj i važnoj zadevi. Tū mislimo na spise i vnoge časopise, štere so pri vas vō dali vučeni i izobraženi možje vaše narodnosti, i na pobožne ustanove, štere, častiti bratje, jako vrlo zove v življenje pod Našim i vašim vodstvom i varstvom drūštvo „Apoštolstvo sv. Cirila i Metoda“, štera pravila je po vašem trūdi apoštolska stolica ne dugo tomi preglednola i potrdila; mislimo posebno na kongrese na Velehradi, gde je Metod mro, šteri se prirejajo tū i tam i štere smo večkrat pohvalili. Potem na „Zavod sv. Cirila i Metoda“, šteri se je tam spovao, ka bi se mladenci prav zgajali i bi kda med slovanskimi narodi dostojno opravljali apoštolsko službo. Tomi zavodi je naš prednik Benedikt XV. blaženoga spomina dovalo ime i pravice papovoga zavoda.

K zaključki se vūpamo, ka do po takših jubilejnih slavnostih, štere začnete obslūžavati i štere bodo, kak se kaže i kak želemo, pobožno obslūžavali tūdi katoličanci drūgih narodnosti, vaši rojaki goreče nasledūvali pobožne občūtke svojih pūšpekov do sveti bratov i od njih sprosijo krščanskomi Vzhodi, šteroga tere telko nevol, kem največ bože pomoči. O, ka bi se vsi Slovani z veseljom spominali i radi spunjavali to, ka je Ciril v zadnjem časi pred smrtjov Boga proso: „Gospodni Bog, ki si stvoro vse angelske trume i breztelovne moči, nebo razgrno i zemlo vtrdo... povnoži svojo trumo z novimi vnožinami, zdrūži vse v edinosti osvedočenja, zedini zbrano lūdstvo v svojoj istinskoj veri i pravom verospovedanji i jim vlej v srce reč, štero čūjejo od Tebe... ka se popaščijo za dobra dela i delajo to, ka je Tebi lūbo!“

Da pa predobrotivni Bog to molitev popunoma poslūhne i spuni na hasek vašemi narodi, to naj napravi apoštolski blagoslov, šteroga v poroštvo nebeskih darov i v znamenje svoje očin-

ske lübezni vam, častiti bratje, vsem dühovnikom i lüdstvi vsakšega izmed vas iz srca radi v Gospodi podelimo.

Võ dano v Rimi pri sv. Petri, 13. dneva meseca februara 1927. leta, v šestom leti naše vlade.

Pij XI. papa.

Lübezen Sv. Frančiška do Matere bože.

Lübezen do Boga je samo edna, ali ta se deli na več talov vekšo i menšo. Najvekšo mero lübezni do Boga zovemo Serafinsko lübezen. Serafini so najviši i najsvetejši Angelje. Oni so od vseh korov Angelskih najbliže pri Bogi i med vsemi Angeli gorijo z največšim ognjom lübezni do Boga.

Sv. Francišek Asiski je nej bio Angeo. Bio je človek kak vsi drugi lüdje. I kak človek se je mogeo boriti i odbijati svoje nagnenje na greh. Telo, svet i šatan zvali so ga na hūdo, kak zovejō tūdi nas. Ali on je s pomočjov božov i svojov močnov borbov natelko napredūvao v lübezni do Boga, Jezušā Kristušā, da njegovo lübezen zovemo za serafinsko lübezen. Francišek je serafin lübezni i njegov Red — serafinski Red. Ali sv. Francišek je nej samo goro z serafinskih lübeznostjov do Boga Oče, Boga Sina i Boga Sv. Dūha, liki ravno s takšvih lübeznostjov je lūbo tūdi Bl. Devico Marijo. Što lūbi Očo, kak bi mogeo biti, da ne bi lūbo najlepšo hčer njegovo? Što lūbi Sina, ali ne lūbi tūdi Mater njegovo? I lübezen sv. Dūha ne vodi li našo lübezen do njegove presvete zaročnice? Prvi življenjepisec sv. Franciška, Tomaž Čelanski, pravi, da je Svetec (Francišek) veliko lübezen gojio do Matere vse dobrote. Drugi življenjepisec sv. Franciška, sv. Bonaventura, nam piše, da je Francišek z gorečih lübeznostjov lūbo Gospodarico sveta; da je proti Gospodarici goro z neiskaljenih lübeznostjov i to s tem bole, ar je ravno po njoj postao Bog naš brat i ar je po njoj prišla k nam smilenost boža.

Na dele nam pripovedavle sv. Bonaventura, da je Francišek vse svoje vūpanje postavio v Marijo i njo odebrao sebi i svojem Redi za pomočnico. Za časa sv. Franciška je stala pod Asisom na poli zapūščena, siromaška cerkvice po imeni Gospa Angelska. To cerkvico je Francišek z svojimi žūlami i z svojim stroškami popravo, na telko je goro za Marijino slavo. Ali Gospa njemi je to prvo žrtev preobilno naplašala. Ravno v tistoj maloj cerkvici je malo kesnej po Marijinom zagovori se odločo za svoj red. I kda ga je osnovao, je včasi pristopilo dvanaj-

set bratov, nadehnjeni po milosti Božoj i jih vseh dvanajset pela k Gospej Angelskoj, da — kak piše sv. Bonaventura — kde se je po Marijinih zaslugaj začno troji red, tū naj bo ž njenov pomočjov njegovo prvo razširjenje. Kak je ravno ona poprijela i rodila Reč — Sina Božega — puno milosti i istine, ravno tak je sv. Francišek z gorečov prošnjov zproso od Matere Bože, da se po zaslugaj njenoga Sina smilenost začne i rodi po svojem redi novi dūh evangelske istine. To cerkvico je za Marije volo poštvavao nad vsa mesta celoga sveta, — nadaljuje sv. Bonaventura — a na smrtnoj posteli jo je priporačao bratji kak mesto Mariji najdragše.

Francišek je jako dosta premišlavo od Marije, posebno pa njeno siromaštvo. Debele skuze so njemi kapale po lici, kda se je zmislo na velko siromaštvo Marijino. Ednok je sv. Oča obedivao z svojov bratjov i je neštérni brat naprej prineso Marijino siromaštvo, kda je na sveto noč povila Jezusa. To Marijino siromaštvo ga je tak v srci genolo, ka je bridko zajokao i od prevelike žalosti je gor skočo od stola, si seo na golo zemlo i tak jo svoj založ krūha.

Francišek je rad pripovedavao od Marije. Zvao jo je za kralico sveta, za Mater vse dobrote, za hižo božo. Vkup zbranoj bratji piše: Najboše je či Devico Marijo tak častimo, ar je ona nosila v svojem prečistom teli Sina Božega. Ali najraj je pripovedavao od Marijinoga siromaštva. Siromaštvo je zvao za „Kraljevsko krepost“ ar je ono prelepo sijalo v Kralici to je v Mariji. V vsakšem siromaki je Francišek vido gledalo siromaške Marije. Svetec je jako rad proso od hiže do hiže, kak je vsigdar pravo — od prošnje je živela preblažena Devica Marija.

Sv. Francišek je nad vse drūge molitve najraj molo k Mariji, najraj se njoj je etak molo: O zagovornica siromakov, daj nam, da mo mogli zvršavati službo tvojega zagovorništva do siromakov vse do dneva, šteroga nam je določo naš oča nebeski. K molitvam cerkvenoga Oficija je Francišek vsigdar molo ešče Marijin Oficij.

Brat Bernardo je večkrat vido našega sv. Očo, kak je po cele noči samo molo, malo spao, z molitvov slavo Boga i prečisto njegovo Mater Marijo. Tomaž Čelanski v njegovom življenjepisi pravi, da je Francišek pripovedavao, molo, hvalo z tak gorečim čutenjom svetniške pobožnosti preblaženo Devico, da se to z jezikom nemore povedati, niti s perom opisati. Ka se zdaj moremo navčiti iz te serafinske lūbezni i globokoga poštvanja sv. Franciška do Marije?

Oprvim. Vse milosti, vse bože dare, štere je oča nebeski sipavao na poniznoga sv. Franciška, je po Mariji zadobo i prek njenih rok sprijeo. Jezuš Kristuš je davao milosti sv. Franciški ali Marija njemi je ponūdila s svojov rokov. Dobro je znao sv. Oča, da skoz Marijinih rok ido vse dobrote nebeske, zato je pa on sebe i svoj troji red njoj zročo, naj njim ona bo zagovornica pred prestolom Božim. Obdržim. Nasledjmo sv. Franciška v poštovanji Marije. Nasledjvali mo ga pa, či mo radi pohajali Marijine cerkvi, molili pred njenimi kepami, nosili njene škapulere i blagoslovljena cecva, molili rožne vence, či se spovemo i prečistimo na njene svetke, vpišemo se v Marijina društva, naročimo i čtmo njene liste, postimo se šteri den, posebno v soboto na čast Marijino. Najvekšo čast njoj pa skažemo, či mo se čuvali vsakoga greha i dobrovolno prenašali vse križe i nevole svojega siromaštva.

Sv. Francišek podpiraj nas v lübezni do Marije.

Iz „Gospa Sinjska.“

Drúštva i zveličanje.

I.

Prvo pitanje, štero pod to poglavje postavimo je, če so društva potrebna za zveličanje? Niedno ne. To je odgovor vere. Niedno društvo, niedna bratovčina, niedna organizacija niedna družba ne je potrebna za zveličanje. Potrebno je za zveličanje samo edno članstvo i to je da sem goreča kotriga katoličanske Matere Cerkve, ki verjem, ka je Jezuš včio i včinim, ka on zapovedava. To je samo potrebno. To je verski navuk. I da je to verski navuk, zato niti papa, niti püšpecje, niti nieden dühovnik nemajo prava, da štero društvo ali bratovčino zapovejo, kak za zveličanje potrebno delo.

Če je pa niedno društvo ne potrebno za zveličanje, te se dvojja reč ne sme pripetiti: 1. nišče, ki je v kakšoj družbi ne sme sebe za toga volo za več meti, od tistoga, ki ne je v njoj; i ob 2. nišče ne sme soditi, ka je tisti dühovnik, ki malo društév ma, ali jih nema, če ovak spunjavlje svoje dužnosti, ka je za toga volo pred Bogom menje vreden, kak tisti, ki ma vse puno društév.

Dnesden je vnogo pretiravanja v vsakoj reči, pri društvah tüdi. Neka norost se opaža v tom dugovanji. Če kde ne Marijine družbe, ti pretiravalci že za pogane majo vse farnike tiste fare z dühovniki vred. To je velika falinga. Bratovčina živoga

rožnoga venca, večnoga, zlatih rož karmelskoga i drugi Marijinih škapulirov je tūdi Marijina družba. Glavno je vodstvo, da za želeni sad prinese ne pa ime i parada. Ne pišemo mi proti Marijinim družbam, nego proti krivičnomi pretiravanji i sojenji. Dru-goč već od toga.

Materin ograček.

Rože, štere smo sami posadili, je pleli i polevali, nam s svojim cvetjom i dišavov napunjavlejo srce z radostjov. Telko, pa ešče dosta već radosti čūti mati, gda vidi sad dobre vzgoje pri svojem deteti.

Ne tajimo. Prav vzgajati je ne lejko delo. Dete je ne mašin, da bi je lejko vsikdar v edno formo zavrteli kak bi nam bilo po volji. Tūdi se vzgoja već dece ne sme rezati po ednoj mujštri, devati na edno kopito. Vsako dete ma telo i dūšo zato je vsako dete za sebe eden mali svet. Kelko dece telko svetov. Mati more vse te svetove vsakšega posebi dobro spoznati i vsakšega tak voditi kak je za njega prav na dūšo i telo gledoč.

Motijo se tisti, ki majo vzgojo za nikaj takšega, ka pride samo od sebe tam gde so deca. Mislijo, ka je z grajanjom, karanjom, kaštigov ali pohvalov že vse opravleno. Tūdi si tolažijo dūšnovest rekši: Kunola sam, psūvala pa bila dete, zakaj me pa ne boga, zakaj me na greh napelavle. E, znaš, ka bi te napelavalo na greh! To je ne istina. Istina pa je, ka ti ščeš stirati hūdoga z Belzebubom. To se pravi: Ščeš dete na pravo pot spraviti pa to delaš tak kak ne bi smela včasi celo z grehom. To tak nede šlo.

Kopaj, sadi, okapli, gnoji, plej, polevaj kak ščeš na svojem ogračeki, či ti Bog ne bi dao sunca pa dežča, tvoje delo je zabadav. To se zgodi z zemlov, z ogradom. Je dete ne već kak zemla? Dete s svojov nemrtelnov i čistov dūšov je već vredno pred Bogom kak ves svet s svojim bogastvom. To vsikdar, tūdi či je lagoje. Je vsikdar stvorenje bože, na štero je Bog mislo od vekomaj i šteromi je v določenom časi posebi navdehno dūšo. To velko bogastvo je potem tebi izročō. Ne zato ka bi je zavrgla, v nemar pūstila ali dala v roke takšim, šteri ne vejo vzgajati ali celo dete spačijo. Kelko lepih ogračkov, to je, dece, štera so bila kak lilije, da se je sam Jezus z veseljom sprehajao med njimi, je na zadnje bilo vničenih, pa to po materinoj krivdi. Ne je zadosta skrbela za dete. Za telo znābiti že, liki za lepoto srca ne.

Vnoge matere posebno pri deklicaj gledajo samo na to kak bi je gizdavo oblačile pa kondrale. Takše matere majo ogracek, šteri ma lepi plot okoli, nego v njem pa nega nikaj lepoga. Trava, koprive, trnje, to sili gori i dūši lepoto, pa mati nema časa ali pa se njoj mili, ka bi plela. Te gizdavi plot, ta mamliva zvūnešnost, vabi bliže mimoidoče, šterim se dopadne. Privabi pa tūdi ropare, tovae, da notri vderejo i vse odnesejo.

Mati, pazi. Tvoj ogracek je v nevarnosti.

Vüzemske misli.

Zlata vrata zveličanja so dolgo bila zaprta pred človečanstvom. Jezuš je nam je odpro na prvi Vüzem... I štera da bi nam mogeo odprti, je trpo i vmro za nas. Nebi bilo zato pravično, či bi prišeo vsaki brez zaslužjenja skoz teh zlatih vrat, na šterih se blišči nedužno prelejana krv božega Agnjeca.

*

Što zna Jezuša sprevajati po bridkoj poti Golgote, on pre-razmi Jezušovo trpljenje, i za nezasluženi, neprecenjeni dar bo držao zvišeno zalogo našega vstajenja...

*

Takše srce, štero ne najde veselja v svetoj zgodovini Vüzma, je spodobno takšemi drevi, štero či glih požene bateke, razcvesti pa li nemre...

*

Či bi opitao na Vüzemsko jūtro ftice, zakaj spevlejo tak glasno, iz srca, ali bi opitao cveteče rože, zakaj razdajajo te den posebno dišavo, bi ti odgovorile, či bi znale gučati: „Pa ne-veš dragi? Jezušovo vstajenje je postalo zaloga človečega vsta-jenja!“

*

„Gori je vstano Kristuš na te den!“ spevlejo vnogi. Jaz pa tužno mislim, ka v vlogih človečih srcaj izda stoji kmičen i žaloben grob do krvi zmantranoga i na križ razpetega Kristuša.

Bogoslav.

JEZUŠOVA ZMAGA.

Premagan šatan je i smrt.
Raj je za nas znova odprt;
Gor je počo kamen groba
Vživo se je Jezuš znova.

Vse židovske domišlije
I uspehi hūdobiye,
Kak i vsi peklenski plani
So na Vüzem se razkadli.

Zmagao je Zveličar boži
Po tridnevnom svojem boji;
Prenovo svet je s tem lepo
I odpro sveto nam nebo.

Kak je lepi i odičen
Zdaj po svetoj zmagi zvišen.
Blagoslavlja ovce svoje
Da do vstale tudi one.

O Zveličar zmagoslaven,
Bojdi srčno mi pozdravljen!
Vsaki jezik naj Ti spevle
Hvalno pešem aleluje!

Bogoslav.

Častitljivo Kristušovo vstajenje.*

Po prestanih bridkostih pridemo nazadnje k veselji ino po posti k Vŭzmi. Žalŭvali smo s trpečim, veselimo se z veselim Jezušom, kak nas spomina sv. Pavel rekoč: „Veselte se z veselimi, jočte se z jokajočimi.“ To je znamenje prave lŭbezni, če žalŭje človek nad nesrečov svojega bližnjega ino če se veseli njegovej sreči. Če lŭbiš Kristuša, veseli se njegove slave ino njegovoga vstajenja ravnoč tak, kak si sočŭtno žalŭvao pri njegovom trpljenji.

Premišlavaj, kak je častitoga Kristuša dŭša svete očake rešila pred peklom ino pelala k svetomi grobi.

Kda je bio Kristuš, to je njegova dŭša, do sv. Vŭzma pri starih očakaj pred peklom ostala i je meo napočiti sveti Vŭzem, njim je pravo: Zdaj lŭbi moji zvoljeni prijatelje, prišla je vŭra, da te popolnoma rešeni te voze. Hodite zdaj iz temine, prite z menov na zemlo, da bote svedoki čŭdam, štere bom delao. Što more popisati veselje svetih očakov? Na celom sveti nega veselja, da bi se dalo primerjati s tem veseljom, da je cela zemeljska radost le senca proti njemi.

Premišlavaj si, kak bi se siromák voznik veselio, šteri je že štirideset let zaprejt, če bi se njemi naznanilo, da de zdaj vŭ pŭščeni ino postane kralj. Ali ka je to veselje proti veselji svetih očakov, ki neso samo bili štirideset let v vozi, nego ništerni štirijezero let, ino so nezrečeno hrepeneli po odrešenji. To njihovo hrepenenje je bilo vsaki den vekše, kak mali potok, pomali naraste, da je jezero. Ne so samo bili rešeni iz kmične temnice, temveč so bili postavljeni za kneze ino krale nebes; iz žalosti vu veselje, iz siromaštva v neskončno bogastvo.

V toj svetoj vnožini se je čŭlo ino vidlo veselo popevanje. Popevali so vsi 113. psalm: Alleluja, pri izhodi Izraelovim vŭ z Egipta,

*) Iz knjige: Erhard—Kociančič: „Kristušovo življenje in smrt.“ F. Celec.

Jakobove hiže izmed tujega ljudstva, je bila Judeja njega svetišča, Izrael njega gospostvo. Bregovje so poskakali kak ovni ino gome kak ovčice pred Gospodnovim licom, pred licom Jakobovoga Boga. Hiža Izraelova vūpa v Gospoda; on je njūv pomočnik ino varivač. Mrtvi te ne bodo hvalili, o Gospod ino vsi oni ne ki ido v pekeo, mi pa ki živimo, hvalimo Gospoda od zdaj do vekomaj Alleluja.“

Tū so bili vsi angelski dūhovje svedoki, ki so Kristuša od zemle do nebes kak zid obdajali, kak je on sam sv. Matildi razodeo. Vsi so s svetimi očaki vred veselo prepevali rekoč: „Veselimo se i poskačimo, ar se je približao den veselja, Alleluja. Zveličanje je tū ino moč kralstva našega Boga i njegovoga Sina, Kristuša, Alleluja: Vreden je Agnjec, ki je bio zaklan, prejeti moč, modrost, čast ino hvalo. Alleluja...“

Oh kak veselo ino odičeno odkūplenje: Vnogo jezero angelov je popevalo veselo vūzemsko pesem, i vnogo jezero svetih očakov, ki so šli za njimi, so tūdi z veselim glasom prepevali. Na sredi med svetim sprevodništvom je šo Kristuš, kak zmagovalen vitez z velkim veličanstvom, z velkov slavov i pelao je sebov plen, ki ga je sovražniki strgao iz rok, najmre dūše svetih očakov, tistih, ki so bili v vicaj i tistih ki so bili pred peklom.

Premišlavaj, kak je Kristuš od mrtvih stano. Kda je njegova častitljiva dūša s vojim svetim sprevodništvom okoli treh po polnoči prišla na goro Kalvarijo, je bio ves tisti kraj razsvetljen, kak popeva cerkev: „Noč bo svetla kak den.“ Od svetlobe so stražari prestrašeni spokapali na zemlo. Tū je Kristuš zapovedao svetim angelom, da naj vse njegovo prelijano krv, z vsemi iztrganim vlasmi, odtrganimi deli njegovoga svetoga tela poberejo i prinesejo. Angeli so šli na Olsko goro, na jeružalemske ceste ino vulice, v Anovo, Kajfovo, Pilatovo i Herodovo hišo, so z največšim poštūvanjom presveto krv pobrali i prinesli na goro Kalvarijo. Cela truma svetnikov je spadnola na kolena, ponizno počastila sveto krv. Tū je častitljiva dūša Krtstušova odrešenim dūšam pokazala sveti grob, je prt z dišavami vred od svojega mrtvoga tela potegnola, njim je kazala strašno ranjeno, razmesarjeno, izpremenjeno telo rekoč: Gledjte, lūbi moji prijatelje, kak nesmileno je moje lūstvo z menov ravnalo, kak grozno so me ranili i razmesarili. To vse sam trpo za Vaše grehe i za grehe vsega sveta, tak drago sem Vas mogao odrešiti i odkūpiti. Sv. očaki so spadnoli na kolena, sveto telo z največšov pobožnostjov počastili i Kristuši se iz srca zahvalili, da je telko za nje trpo. Oni so se preveč čūdili nad tov žalostnov podobov, iz srca se njim je trpeči Odrešenik smilo. Šli so tūdi i eden za drugom pri-

stopili i z velikim poštovanjem küšnoli sveto telo, iz šteroga je shajala nekša nadnaravna moč, ki je vse napunjala z nebeskov sladkostjov.

Potem je v ednom hipi Jezuš vse žile s svetov krvjov napuno, zacelo vse rane svetoga tela i njim je dao lepo podobo da je bilo spodobno cvetočoj roži i njim je pravo: Blagoslovljeno moje telo, ti si se junaško vojsküvalo, vse trpljenje, ves trüd i vse težave si stanovitno prenašalo: zdaj dobiš obilno plačilo. Zdaj stani, slava moja, zbüdi se z svojega spanja, začni znova živeti! V ednom hipi se je presveta Jezušova dūša znova s telom zdrüžila, tak da se je mrtvo telo zbüdilo kak iz trdoga spanja, znova živo ino z božov dikov bilo obdano, tak je ves lepi ino častljiv stano iz groba.

Tü pomisli, kak neizrečeno veselje je presveta Jezušova dūša čütila, kda je bila znova s svojim telom zdrüžena. Vnogo je trpela, kda se je od tela ločila: pa kelko vekše veselje je njeno zdaj. Što more povedati radost Jezušovoga srca, kda se je telo znova zdrüžilo z dūšov? Veseli se zdaj, blagoslovljeno telo, njemi je znan- kar dūša pravila: „Ka zima je že minola.“ Nigdar se več neva ločila, vse veselje va vküp vživala. Od mrtvi vstali Zveličiteo, je mogeo zdaj popravici povedati proroške reči: „Moje žalüvanje se mi je spremenilo v veselje: moje spokorno oblačilo (moje telo) si pretrgao (v mojem trpljenji z tolikimi ranami) i obdao si me zdaj z veseljom“, da ti speva moja slava i da se (nikdar več) ne žalim (i nikaj več ne trpim). Gospod, moj Bog na veke te bom dičo.“ Amen.

Posvečüjmo svetke.

Leta 1789. se je na Francoskom začnola štrašna revolucija. Katoličansko Cerkev, dūhovnike i svetke so mislili za veigdar odpraviti. Zato so oskrunili i razdrli cerkve; dūhovnike i vse verne kristjane so spravili na vislice; namesto nedele, sedmoga dneva za počitek so začnoli svetiti vsaki deseti den. Kak je Marijin list poročo od toga pred dvajstimi letmi, se tem brezvercom ne posrečilo odpraviti Gospodovoga, namre sedmoga dneva. Za malo let je to trpelo, pa so vsi pravili: „Tak nemremo naprej.“

Iz Francoskoga se je pa raznesla ta grda navada, da ljudje tak malo spoštüjejo i svetijo nedele i svetke. Pa za toga volo je tüdi zdaj toliko nesreč, toliko božjih kaštig po sveti.

Na Francoskom sta bila dva pasterčka, brat i sestrice. 19. septembra leta 1846. sta pasla krave v gorah della Sallette. Za-

pazita ne daleč lepo gospo, ki je sedela na pečini i si je z rokama obraz zakrivala, kak da bi se jokala. Jako lepo je bila oblečena i okoli nje je bilo vse svetlo. Prestrašena sta gledala. Med tem je stanola Gospa i k sebi zvala oba. Počasi sta se njoj bližala i sta zapazila, da se njene noge ne dotikajo trave.

„Mati božja je,“ sta si šepetala.

„Jes sam mati Jezušova“ njima je pravila lepa gospa, kda sta se njoj približala. „Naročam vama, da povejta vsem to: Jes nemrem več nazaj držati roke mojega Sina, šteri vas šče strašno kaštigati. Mate šest dni za delo i sedmoga je Bog odločo za sebe. Vi njemi ga pa neščete dati. To je prvi i najvekši zrok, da vas bo moj Sin kaštigao. Bodo takše nesreče, kakših ešče ne bilo. Drugi vzrok pa je, da ne vete vüst odpreti, da ne bi preklinjali i mrsko gučali. Vi ste krivi, da je moj Sin tak rasrdjeni.“

Kda je Marija tak govorila, mela je skuze v očaj. Žalostna je bila, ar je vidla, kelko nevol i nesreč bo prišlo na svet za voio skrunitve svetkov i preklinjanja.

Pri nas zato držimo svetke; k meši hodimo, tūdi predgo poslušamo, stare matere pa ešče k večernicam idejo. Ja, to je istina. Liki kak se pa mi tam oponašamo? Idemo že, idemo, samo da dostakrat smo ne pri predigi, raj vinej ostanemo, pa si malo kaj pogučavlemo. V cerkvi pa samo okoli gledamo i iščemo, što bi se nam dopadno i komi bi se mi dopadnoli. Naša dūšna vest nam sama pravi da smo ne pri sv. meši, da smo drūge spačili — da smo oskrunili nedelo i Boga razžalili.

Kaj pa v nedelo odvečera? Jes malo poglednem v oštarijoli pa k goricam. Že zato ednok pridem domo. Pijan ravno ne sam, če ravno sem malo blaten i to se vidi dobro, ar doma ešče morem preklinjati, kregati se, ves mir pregnati i se ešče zbiti, če mi što pove, ka sem pijan. S tem pa ravno, mislim, neoskrunim Gospodovoga dneva, či ravno sem velki greh včino, ka sem bio pijan, ka sem preklinjao, deco na greh navčo, domači mir zapravo, ženo pa deco k sosedovim stirao. Znam pa dobro, da v nedelo ne smemo grehov delati, meni se je pa posrečilo, da sem jih vse puno včino. — To se pravi, jako si oskruno nedelo i to ti pravi dūšna vest.

Antijoh poganski kral je Izraelce napadno ravno sobotni den, ar je znao, da se ne bodo branili v svetek. I resan jih je strašno premago. — Šatan hodi celi teden okoli naše mladine, pa zavolo dela nemajo časa ga poslušati, samo po večerih ma dosta dela, niti zapisati vsega nemre, ka včinijo. V nedelo pa ma zadosta dela. — Nedela je za dečke šatanov den, ne pa Gospodov!

„Na, hodi, idemo v oštarijo. Tūdi njo povabi, jas sem že ovo.“ Sam šatan je navdihno takše misli i delo. — Lepo spev-lejo. Kaj pa je to? Vino je že malo veselja napravilo, za šinjeke se držijo: Oj z Bogom fara . . . Tūdi muzika se že čuje i pete pa podplati se trgajo. — Jaj, tam pa krvavi idejo domo, eli je pa nesejo. Te do pa plačūvali i sedeli. No, vej je zato to vse dobro. So nedelo svetili!

Poslušajte, ka pravi dūšna vest tistoga dečka. „Smrten greh sem včino, ka sem šo v oštarijo, ka sem njo zvabo. Smrten greh sem včino s tistimi mislimi! Smrten greh na plesi. Smrten greh, ka sam zapojō tisto osebo s tistim grdim namenom. Smrten greh, ka sem se z nožom bio. Smrten greh za svojo, za . . . cela vrsta greha. — Ja, šatan je lepo ponūco nedelo, da je našo dobro mladino vso v svoje pasti spravo i za pekeo zapisō.

Zakaj so povodnji? Zakaj tak mokra leta? Zakaj kūga? Zakaj španska? Zakaj takši strašne dače? — Marija se joče nad nami i pravi: „Moj Sin vas mora vdariti, ar ne držite več svetkov. Vi ste grtali več kak poganje, če ravno se kažete za kristjane.“

Dragi rojaki, dobri prekmurci—posvečūjmo pobožno, brez greha nedele i svetke. Ne preklinjajmo i z nova bo nad nami božji blagoslov, mir i sreča.

Hvaljen bodi Jezuš Kristuš.

V Bolnišnici v Boni pri Reni je bio betežnik, ki je meo raka na jeziki. Zdravnik je vido, de če šče človeka rešiti, njemi more jezik odrezati. Vse je bilo pripravljeno za operacijo. Zdravnik pravi betežniki: „Dober mož, zdaj povej, kaj misliš še povedati. Ka ti jezik odrežemo, nikdar več ne boš mogeo gučati.“

Betežnik malo pomisli: Toliko božnoga in grdoga sem gučao do zdaj s svojim jezikom. Strah me je, ka bom morao odgovarjati pred večnim sodnikom. Zato pa naj bo konči moja zadnja reč dobra. I lepo se prigne pa pobožno izgovori: „Hvaljen bodi Jezuš Kristuš!“ Odrezali so njemi jezik.

Poganski pisateo Plinij piše, da je v nekšem mesti kūga nastanola. Strašno ljūdi je zbetežalo i vmrlo. Dugo so iskali vzrok te kūge. Najšli so v bližnjih gorah lūknje v zemlo. Iz teh lūkenj je prihajala smrdeča, strupena sapa. Ona je povzročala toliko nesreče i smrti.

Dragi mladenci i dečki! Kak rabimo mi svoj jezik? Jes i vi vsi mo mogli dati ednok strašen odgovor za vsako nespodobno

reč, za vsakše preklinjanje! Zakaj je okolik nas vse tak za nikaj, zakaj ste vi mali i tūdi nekši inačiši, kak so bili prle naši očevje, matere, dedeki? Strašna kūga je po celom sveti i tūdi po našoj miloj prekmurskoj domovini? Vse je puno lūkenj, iz šterih prihaja smrdliva reč nespodobnosti i preklinjanja. Vi to poslušate i tak se prime vaše blage dūše kūga, tūdi vi tak gučite i tak postanete žrtev smrtnoga greha, smrti. — Grozen odgovor bodo davali starejši, ki navčijo preklinjati i gučati mlajše!

Prekmurska mladina, dečki dragi! Začnimo mi novo dobo. Bojūjmo se proti grdomi guči i preklinjanji! Če čūjemo koga preklinjati, opominajmo ga, če pa nemremo, pa iz srca zdehnimo: Hvaljen bodi Jezuš Kristuš!

Ste pripravljeni, da mi nastopimo boj proti toj strašnoj kūgi?

— **M. Sobota.** Dobili smo lepo monštranco, štera je delo mariborskoga zlatara Karola Tratnjeka i košta 12 jezero dinarov. Kakše poštūvanje vživajo naš g. kanonik med farniki se vidi iz toga, da na edno njihovo reč so v cerkvi i tisti dēn darūvali farniki šest jezero dinarov na monštranco. Svedočijo pa ti dari tūdi od gorečnosti sobočkih farnikov, posebno od gorečnosti do presvetoga olt. Svestva. G. kanonik so nam poskrbeli tūdi kelih za prečiščavanje, krasno delo više imenūvanoga zlatara za deset jezero dinarov. K tem darom pa pride še en drūgi lepši dar, križna pot iz žgane ilovice (terra cotta), štero so posvetili naš prekmurski rojak, O. Siksto Sbūl, kvardijan iz Čakovca. — Vnogo uspeha, lepo cerkveno popevanje želemo novomi našemi g. kantori, Kološa Jožefi i jih prosimo, naj si vkūpspravijo lepi pevski zbor, šteri de tū pa tam popevao, a najbolje jih pa prosimo naj vodijo tak pesmi, ka de cela cerkev popevala, ka ta lepa naša stara navada ostane gor.

— **Tišina.** Tri dnevne duhovne vaje je mela tū Marijina družba od 25. do 27. marca, štere so vodili Bakan Jožef, naš rojak, salezijanec iz Veržeja. Obisk je bio najlepši. Štajarski i Kranjski gospodje so pravili i pisali, ka pri njih nemogoče teliko mladine spraviti vkūp za duhovne vaje, za sv. prečiščavanje kak pri nas. Celo so se tožili, ka niti orlovstvo ne je povekšalo kotrig Marijinih družb. Pač vnoga društva, vnoge igre i zabave so duše tam prek omlačile ka so ne tak združene z Jezušom, kak bi mogle biti. Ne gučimo proti društvam, nego samo to povdarjamo, ka se ta moro tak ustanavljati i voditi, ka duše postanejo popolnejše. To je najmre namen i dužnost človečega življenja. Tišinska Marijina družba se tak vodi, ka najlepši sad čakamo od nje.

— **Nedela.** Aprila 1. so dali prek cerkveno oblast novomi našemi g. plebanoši Čirič Antoni mil. g. č. kanonik i ešpereš Slepce Ivan. V svojem govoru od cerkve so se spomenili tudi z našega pokojnoga plebanoša Kūhar Alojzija. Pri toj reči se je cerkev pali napunila z glasnim jočem. Apr. 3. so slovesno prevzeli faro novi g. plebanoš. Na farofi jih je pozdravo v imeni oblasti g. glavar i njim pod vodstvom evangeličanskoga kantora evangeličanski pevski zbor spopevao edno pesem. Nato jih je en deo farnikov po odgovori na glavarov pozdrav z evangeličanskimi ognjegasci sprevedo do cerkvi, pred šterov so meli predgo od dobrega pastira. Po predgi je bila sv. meša, po toj pa obed za par gostov na farofi. Želemo našemi novomi g. plebanoši vse dobro i jih prosimo, naj nas v duhi pokojnoga gospoda vodijo, mi jih ščemo bogati. Pri toj priliki bi meli pa ešče edno prošnjo do njih, to, naj križno pot sami opravljajo i ne prepūstijo to pobožnost školniki. Pri nas je takša navada, da se po križnoj poti, štera je v posti mesto večernic, da blagoslov z Najsvetejšim. Prosimo jih, naj nam to včinijo.

— **Hotiza — V. Polana.** V listi „Slovenec“ smo čteli, da so si Hotizanci kúpili lepi novi oltar i zvon v V. Polani se je pa vršo sprejem moškov i žensek v M. družbo. Kotrige dečkovske Mar. družbe so si kúpile tudi lepo zastavo, štera se je blagoslovila.

— **„Radič i duhovniki.“** Pod tem naslovom prinaša list „Slovenec“ v v 76. št. od 5. aprila sledečo žalostno novico: Radič kak predsednik okrožnoga odbora zagrebečke oblasti (okrožja) je etak napadao pali vero: „Duhovniki bi mogli krstiti brezplačno. Laž je, da ide človek v pekeo, če ne dobi popovskoga blagoslova (to je krsta. Vr.) Ešče vekša laž je, da če malo dete vmerje, da je vrag natekne na raženj.“ — Ka je včino tū pa Radič? On se je postavio za papo i pūšpeka, on šče ravnati v cerkvi. „Duhovniki ne trbe plačati, duhovniki trbe zemljo vkraj vzeti,“ tak guči Radič. Zakaj? Naj ljudstvo ne bi melo duhovnikov. Če pa nema duhovnikov, zgūbi vero. Iz sovraštva do cerkve je lani tudi zbrisao, gda je bio minister plače katehetom, ka bi deca tem menje čūla od Jezusa. — V gornjih rečah se Radič naravnost norca dela z Kristušovih rečih, ka je krst potreben za zveličanje. Radič pravi, ka Jezus nema prav. — Grdo laž pove Radič od cerkve s tem, ka trdi, ka dete, če brez krsta merje, pride v pekeo. Toga cerkev nikdar ne je včila. Cerkev to vči, ka Kristuš, najmre ka brez krsta nišče nē pride v nebo, malo dete tudi ne. Molimo za toga nesrečnoga zablodjenca i tiste zaslepljence, ki njemi ešče verjejo.

No, pa se nej trbe bojati, ka bi ti bio svetnik. Samo, da bi mogeo biti! Znabiti ne želeš biti? O, jez bi pa rad bio! Znaš pa nejde tak lahko. Vsakom je ne dano. Či ftiči ne zrastejo peroti, nemre letati, či se kakšne gor poganja. Oreo leče visiko, zato, ka ma velke peroti. Svetniki so nekši duhovni orli, ki se lahko zdigavlejo v duhovne višine. Kokoš se tudi zdigne, pa včasi doli sede, ar jo peroti nemrejo nesti. Znaš takše ponizne kokoši v duhovnom dugovanji smo mi, šterim so nam nej zrasle peroti. Tudi vsaki človek se more tak visiko duhovno zdignoti, kak njemi moči dopuščajo.

Tepa svetnika mūva nova, ne jes ne ti. Samo, da bi mogla lepo, krščansko živeti! Blažen ti dečko, či samo to dosegneš! Tudi to ti bo v veliko čast!

Ja, blažen človek, šteri je lepo mladost resan lepo preživo! Zapomni si dobro, ka ti zdaj povem: Nega vekše sreče nego lepo preživljena mladost... Šče edna vekša sreča je! To je srečen konec življenja, — srečna smrt. A, što sme pričakūvati te najvekše sreče, či ne tisti, ki je celo svoje življenje, tudi mladostna leta lepo preživo. Ve kakše je življenje, takša smrt. Zato smemo ešče ednok praviti: Nega vekše sreče, kak lepo preživljena mladost. Posebno pa šče smemo praviti: Nikaj je ne lepšega, kak mladi pa nedužen dečko. Či so dekle dobre, je lepo, či so pa dečki je pa malo lepše. Ve dekle znam nodo zamerile, či tak pravimo. Nikaj nega lepšega, ti pravim ešče ednok. Jaz sam vido že dosta lepoga na sveti: visike gore, velke države i šörko morje; vido sam lepo naravo, štero je napravila boža roka; vido prelepe reči, štere je napravila človeča roka: krasne palače i najlepše i najvekše cerkve sveta. Vido sam Rim, Kolin, Lurd i Jeruzalem. Pa ti pravim: Za moje oko nega lepšega pogleda, kak je dober i pobožen dečko. Lepi je vednaki i dugi jelič v gori, lepe so visike gore, lepo je sivo morje, lepe so zvezde na nebi, šče lepši pa je dober dcčko. O, da bi ti to spoznao i znao. Ednok spoznaš — bole spoznaj zdaj, kda je ešče čas za to!

Ne odlašaj toga spoznanja i te modrosti na stara leta, za štera ne veš, či je boš preživo. I, či jih doživeš, če boš šče komaj te spoznao, kak bi mogeo v mladosti živeti, te de že prekesno. Te boš zdihavao, kak zdihavlejo drugi, od šterih sam ti že pravo. O, da bi mogeo začnōti šče ednok živeti, zdaj bi inači živo! Eli mladi človek nema pameti!... Vidiš, prijāteo moj, jaz bi tebe rad obvarvao toga prekesnoga spoznanja, obžālvanja i zdihavanja, štero več nikaj ne pomaga. Zdaj, zdaj, dokeč si mladi mej pamet! To mladost štero maš pred sebov, to prav ponūcaj!...

Te je sram?

Sram te je hoditi za Jezusom?... Dečko, ti nemaš nikše vere!

Ka vere nemam! Što to pravi?!

Jaz! Pravi mi ti, ka nemaš nikše vere, či se Jezusa sramūješ. Ne verješ? Li veri mi, ka ti ne delam krivice! Poslušaj me! Kakših lūdi se pa sramūješ? Sramūješ se kakšega potepenca, cigana. S takšimi i za takšimi te je sram i te more sram biti, ka za njim hodiš. Navadnoga poštenoga človeka te je pa ne sram, ešče menje bi te bilo sram prijāteo biti s kakšim velikim gospodom, najmenje z kralom i papom. Ka pravim: sram. V čast pa v kakšo čast bi si šteo, či bi te krao pozvao k sebi za vodnika. Kak ponosno bi ti hodo, kak bi gledao okoli sebe rekši, ali me vi-

dite, ali me vidite! Zdaj pa pogledni! Krala te je nej sram, visokoga gospoda tudi ne, niednoga poštenoga človeka tudi ne, sram te je cigana, razbojnika, pretepeča — Jezusa! Eli vidiš, ali čutiš, eli razmiš, kakšo sramoto delaš Jezusi či te ga je sram. Sram nas je samo nepoštenih, nikaj vrednih ljudi. Krala vseh kralov — bogme — te ne trbe biti sram!

Či te je Jezusa sram, njemi delaš takša sramoto kak sv. Peter, gda ga je zatajo i gučao, „s tem človekom nemam nikaj opraviti s tem hūdodelnikom šteroga tū sodite!“ Delaš njemi sramoto kak židovje, šteri so ga zasramūvali i njemi v obraz plūvali.

Eli zdaj razmiš, zakoj sem pravo ka nemaš vere či se Jezusa sramūješ? Zaistina, što verje i zna što i kaj je Jezus, te se ga nemreš sramūvati. Krao vseh kralov, sin Boži, žar večne svetlosti, krao veličanstva, sunce pravice, sin Marije device — takšim gospodom prijateo biti, njegov sprevodnik biti, za njim hoditi, dečko moj, to je največša čast, štero si moreš misliti. Što nema vere, tisti toga itak ne razmi; što ma resan vero, pa more razmiti. Hoj dečko moj, či maš vero, s kakšim ponosom boš stopao za Jezusom, kak srečnoga se boš čūto, či boš hodo za njim! Ne boš se držao nafūcnjeno, ne boš gledao v zemljo, ne čela zakrivao z klobūkom, ka te nebi vidili, nego z svetim veseljom boš stopao za takšim Gospodom, šteromi nega para!

Eli zdaj vidiš, kakša zmota i slepota je to, sramūvati se Jezusa!

O, kak jako dečki blodijo, gda se toga sramūjejo, ka je čast, imenitnost, lepota i največša sreča. Ne sramūjejo se pa vsigdar zadosta toga, ka je zaistino sramūvanja vredno: grdobije i hūdobije. Zaistino što tak misli ino dela, te ma šerblin na stoli, skledo pa z dverami. Hūdobija se gīzdavi, se ponaša. Hodi z visokov glavov, nikoga se ne boji — jakost i pobožnost pa moreta hoditi po prstaj, v zemlo gledati, skrivati i bojati se kak kakša hūdodelka.

Ne tak, liki ravno naopak je prav! Greh, hūdobija, nečistost i vsakša nejakost se naj skrije i sramūje! Jakost i pobožnost pa lūbezen do Jezusa i Marije naj nastopa ponizno, liki brez vsakšega straha i sramūvanja.

(Dale)

VSEBINA.

Mati ne joči se!	Stran	1
Častitovim bratom nadpūšpekem i pūšpekem	"	2
Lūbezen Sv. Franciška do Matere bože.	"	5
Drūštva i zveličanje.	"	7
Materin ogrāček.	"	8
Vūzemske misli.	"	9
Jezušova zmaga.	"	9
Častitljivo Kristušovo vstanenje.	"	10
Posvečūjmo svetke.	"	12
Hvaljen bodi Jezus Kristuš.	"	14
Glasi iz doma i sveta.	"	15